

ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา

เรื่อง สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา
และผู้บริหารการศึกษาตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ และข้อ ๕ แห่งข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ
และจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับมติคณะกรรมการคุรุสภา ในการประชุมครั้งที่
๑๐/๒๕๕๔ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการคุรุสภาจึงกำหนดสาระความรู้และสมรรถนะ
ของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

ผู้ประกอบวิชาชีพครู

สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้

๑. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

(๑) ภาษาไทยสำหรับครู

(๒) ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สำหรับครู

(๓) เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อ
การสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

(๒) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษหรือ
ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

(๓) สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน

๒. การพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

(๑) ปรัชญา แนวคิดทฤษฎีการศึกษา

- (๒) ประวัติความเป็นมาและระบบการจัดการศึกษาไทย
  - (๓) วิสัยทัศน์และแผนพัฒนาการศึกษาไทย
  - (๔) ทฤษฎีหลักสูตร
  - (๕) การพัฒนาหลักสูตร
  - (๖) มาตรฐานและมาตรฐานช่วงชั้นของหลักสูตร
  - (๗) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
  - (๘) ปัญหาและแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร
- (๗) สมรรถนะ
- (๑) สามารถวิเคราะห์หลักสูตร
  - (๒) สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย
  - (๓) สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร
  - (๔) สามารถจัดทำหลักสูตร
๓. การจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย
- (ก) สาระความรู้
- (๑) ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน
  - (๒) รูปแบบการเรียนรู้และการพัฒนารูปแบบการเรียน การสอน
  - (๓) การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
  - (๔) การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้
  - (๕) การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียนรวม
  - (๖) เทคนิคและวิทยาการจัดการเรียนรู้
  - (๗) การใช้และการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้
  - (๘) การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
  - (๙) การประเมินผลการเรียนรู้
- (ข) สมรรถนะ
- (๑) สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค
  - (๒) สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

(๓) สามารถเลือกใช้ พัฒนาและสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

(๔) สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้

ของผู้เรียนจากการประเมินผล

๔. จิตวิทยาสำหรับครู ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

(๑) จิตวิทยาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการมนุษย์

(๒) จิตวิทยาการศึกษา

(๓) จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา

(ข) สมรรถนะ

(๑) เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน

(๒) สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน

(๓) สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๔) สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

๕. การวัดและประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

(๑) หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

(๒) การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลการศึกษา

(๓) การประเมินตามสภาพจริง

(๔) การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน

(๕) การประเมินภาคปฏิบัติ

(๖) การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง

(๒) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

๖. การบริหารจัดการในห้องเรียน ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

(๑) ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ

(๒) ภาวะผู้นำทางการศึกษา

- (๓) การคิดอย่างเป็นระบบ
  - (๔) การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร
  - (๕) มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร
  - (๖) การติดต่อสื่อสารในองค์กร
  - (๗) การบริหารจัดการชั้นเรียน
  - (๘) การประกันคุณภาพการศึกษา
  - (๙) การทำงานเป็นทีม
  - (๑๐) การจัดทำโครงการทางวิชาการ
  - (๑๑) การจัดโครงการฝึกอบรม
  - (๑๒) การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา
  - (๑๓) การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
  - (๑๔) การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน
- (ข) สมรรถนะ
- (๑) มีภาวะผู้นำ
  - (๒) สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน
  - (๓) สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ
  - (๔) สามารถในการประสานประโยชน์
  - (๕) สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ
๗. การวิจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย
- (ก) สารความรู้
- (๑) ทฤษฎีการวิจัย
  - (๒) รูปแบบการวิจัย
  - (๓) การออกแบบการวิจัย
  - (๔) กระบวนการวิจัย
  - (๕) สถิติเพื่อการวิจัย
  - (๖) การวิจัยในชั้นเรียน

- (๓) การฝึกปฏิบัติการวิจัย
- (๔) การนำเสนอผลงานวิจัย
- (๕) การค้นคว้า ศึกษางานวิจัยในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้
- (๑๐) การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา
- (๑๑) การเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย

(ข) สมรรถนะ

- (๑) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียน การสอน
- (๒) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนและพัฒนาผู้เรียน

๘. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

(๑) แนวคิด ทฤษฎี เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

- (๒) เทคโนโลยีและสารสนเทศ
- (๓) การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศ
- (๔) แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้
- (๕) การออกแบบ การสร้าง การนำไปใช้ การประเมินและการปรับปรุงนวัตกรรม

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้างและปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี

- (๒) สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
- (๓) สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

๙. ความเป็นครู ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

- (๑) ความสำคัญของวิชาชีพครู บทบาท หน้าที่ ภาระงานของครู
- (๒) พัฒนาการของวิชาชีพครู
- (๓) คุณลักษณะของครูที่ดี

- (๔) การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
  - (๕) การเสริมสร้างศักยภาพและสมรรถภาพความเป็นครู
  - (๖) การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และการเป็นผู้นำทางวิชาการ
  - (๗) เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู
  - (๘) จรรยาบรรณของวิชาชีพครู
  - (๙) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
- (๗) สมรรถนะ
- (๑) รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน
  - (๒) อุดมและรับผิดชอบ
  - (๓) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ
  - (๔) มีวิสัยทัศน์
  - (๕) ศรัทธาในวิชาชีพครู
  - (๖) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

สาระการฝึกทักษะและสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานประกอบวิชาชีพ

๑๐. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ประกอบด้วย

- (ก) สาระการฝึกทักษะ
- (๑) การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา
  - (๒) ฝึกปฏิบัติการวางแผนการศึกษาผู้เรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูล และนำเสนอผลการศึกษา
  - (๓) มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้
  - (๔) ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา
  - (๕) ฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา
  - (๖) การจัดทำโครงการทางวิชาการ

(ข) สมรรถนะ

- (๑) สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของผู้เรียน
- (๒) สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้
- (๓) สามารถฝึกปฏิบัติการสอน ตั้งแต่การจัดทำแผนการสอน ปฏิบัติการสอน

ประเมินผลและปรับปรุง

- (๔) สามารถจัดทำโครงการทางวิชาการ

๑๑. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ประกอบด้วย

(ก) สาระการฝึกทักษะ

- (๑) การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
- (๒) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (๓) การจัดกระบวนการเรียนรู้
- (๔) การเลือกใช้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้
- (๕) การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้
- (๖) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- (๗) การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- (๘) การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- (๙) การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้
- (๑๐) การสัมมนาทางการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

- (๑) สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ
- (๒) สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพ

ของผู้เรียน

- (๓) สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- (๔) สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

หมวด ๒

ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานความรู้

๑๒. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

(๑) หลักและทฤษฎีทางการบริหารและการบริหารการศึกษา

(๒) ระบบและกระบวนการบริหารและการจัดการการศึกษายุคใหม่

(๓) การสร้างวิสัยทัศน์ในการบริหารและจัดการการศึกษา

(๔) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

(๕) บริบทและแนวโน้มการจัดการการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถนำความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา

ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษา

(๒) สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ในการบริหารจัดการการศึกษา

(๓) สามารถกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการศึกษา

(๔) สามารถจัดองค์กร โครงสร้างการบริหาร และกำหนดภารกิจของครู และ

บุคลากรทางการศึกษาได้เหมาะสม

๑๓. นโยบายและการวางแผนการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

(๑) พื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีที่มีผลต่อการจัด

การศึกษา

(๒) ระบบและทฤษฎีการวางแผน

(๓) การวิเคราะห์และการกำหนดนโยบายการศึกษา

(๔) การวางแผน พัฒนาคุณภาพการศึกษา

(๕) การพัฒนานโยบายการศึกษา

(๖) การประเมินนโยบายการศึกษา

(๗) สมรรถนะ

- (๑) สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำนโยบายการศึกษา
- (๒) สามารถกำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงานและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา
- (๓) สามารถจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งให้เกิดผลดี คู่มีค่าต่อการศึกษา สังคมและสิ่งแวดล้อม
- (๔) สามารถนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ
- (๕) สามารถติดตาม ประเมินและรายงานผลการดำเนินงาน

๑๔. การบริหารด้านวิชาการ ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

- (๑) การบริหารจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (๒) หลักการและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร
- (๓) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
- (๔) หลักและแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศ
- (๕) กลยุทธ์การนิเทศการศึกษา
- (๖) การวางแผนและการประเมินผลการนิเทศการศึกษา
- (๗) ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา
- (๘) หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลทางการศึกษา
- (๙) สถิติและคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย

(ข) สมรรถนะ

- (๑) สามารถบริหารจัดการการเรียนรู้
- (๒) สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (๓) สามารถนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา
- (๔) สามารถส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

๑๕. การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ ประกอบด้วย

(ก) สารະความรู้

(๑) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่

(๒) การจัดวางระบบควบคุมภายใน

(๓) เทคนิคการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถจัดระบบงานสารบรรณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) สามารถบริหารจัดการงบประมาณอย่างถูกต้องและเป็นระบบ

(๓) สามารถวางระบบการบริหารและจัดการทรัพยากรภายในสถานศึกษาได้

อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) สามารถพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

๑๖. การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย

(ก) สารະความรู้

หลักการบริหารงานบุคคล

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเข้ามาปฏิบัติงาน

(๒) สามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่ที่รับผิดชอบ

(๓) สามารถพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) สามารถเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครูและบุคลากรในสถานศึกษา

(๕) สามารถให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาการทำงานให้แก่ครูและบุคลากร

ในสถานศึกษา

๑๗. การบริหารกิจการนักเรียน ประกอบด้วย

(ก) สารະความรู้

(๑) คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

(๒) ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

(๓) การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

(๗) สมรรถนะ

- (๑) สามารถบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน
- (๒) สามารถบริหารจัดการให้เกิดงานบริการผู้เรียน
- (๓) สามารถส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านต่าง ๆ
- (๔) สามารถส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรมและความสามัคคีในหมู่คณะ

๑๘. การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

- (๑) หลักการและกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา
- (๒) องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา
- (๓) มาตรฐานการศึกษา
- (๔) การประกันคุณภาพภายในและภายนอก
- (๕) บทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

- (๑) สามารถจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา
- (๒) สามารถประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ของสถานศึกษา

- (๓) สามารถจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อรองรับ

การประเมินภายนอก

๑๙. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

- (๑) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
- (๒) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
- (๓) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้

(ข) สมรรถนะ

- (๑) สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงาน

ได้อย่างเหมาะสม

(๒) สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ

(๓) สามารถส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

๒๐. การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

(๑) หลักการประชาสัมพันธ์

(๒) กลยุทธ์การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารไปสู่ผู้เรียน ครูและบุคลากรในสถานศึกษา

(๒) สามารถเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารและกิจกรรมของสถานศึกษาไปสู่ชุมชน

(๓) สามารถใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์

(๔) สามารถสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โดยมีเป้าหมาย

ในการเข้าไปช่วยเหลือชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

(๕) สามารถระดมทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา

๒๑. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

(๑) คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร

(๒) จรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

(๓) การพัฒนาจริยธรรมผู้บริหารให้ปฏิบัติตนในกรอบคุณธรรม

(๔) การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(ข) สมรรถนะ

(๑) เป็นผู้นำเชิงคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

(๒) ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

(๓) ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสม

หมวด ๓

ผู้ประกอบการวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา

สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารการศึกษาตามมาตรฐานความรู้
๒๒. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

- (๑) หลักและทฤษฎีทางการบริหาร และการบริหารการศึกษา
- (๒) ระบบและกระบวนการบริหารและการจัดการการศึกษายุคใหม่
- (๓) การสร้างวิสัยทัศน์ในการบริหารและจัดการการศึกษา
- (๔) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
- (๕) บริบทและแนวโน้มการจัดการการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

- (๑) สามารถนำความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษา
- (๒) สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ในการบริหารจัดการการศึกษา
- (๓) สามารถกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการศึกษา
- (๔) สามารถจัดองค์กร โครงสร้างการบริหาร และกำหนดภารกิจของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เหมาะสม

๒๓. นโยบายและการวางแผนการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

- (๑) พื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยีที่มีผลต่อการจัดการศึกษา
- (๒) ระบบและทฤษฎีการวางแผน
- (๓) การวิเคราะห์และการกำหนดนโยบายการศึกษา
- (๔) การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (๕) การพัฒนานโยบายการศึกษา
- (๖) การประเมินนโยบายการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำนโยบายการศึกษา

(๒) สามารถกำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงานและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

(๓) สามารถจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งให้เกิดผลดี คู่คุณค่าต่อการศึกษา สังคมและสิ่งแวดล้อม

(๔) สามารถนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ

(๕) สามารถติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงาน

๒๔. การบริหารจัดการการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

(๑) หลักและระบบการจัดการศึกษา

(๒) เทคนิคการบริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

(๓) บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

สามารถบริหารจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพ

๒๕. การบริหารทรัพยากร ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

(๑) การแสวงหาและใช้ทรัพยากรทางการศึกษา

(๒) การบริหารทรัพยากรบุคคล

(๓) การบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน

(๔) การบริหารงบประมาณ การเงินและบัญชี

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) สามารถบริหารจัดการงบประมาณ การเงิน และบัญชีได้อย่างถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้

๒๖. การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สารະความรู้

(๑) หลักการและกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา

(๒) องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา

(๓) มาตรฐานการศึกษา

(๔) การประกันคุณภาพภายในและภายนอก

(๕) บทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาหรือหน่วยงาน

(๒) สามารถประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ของสถานศึกษาหรือหน่วยงาน

(๓) สามารถจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของหน่วยงานเพื่อรองรับ

การประเมินภายนอก

๒๗. การนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สารະความรู้

(๑) หลักและแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา

(๒) เทคนิคการนิเทศการศึกษา

(๓) ความสัมพันธ์ของการนิเทศการศึกษากับการบริหารการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย

(๒) สามารถพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

๒๘. การพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

(ก) สารະความรู้

(๑) หลักการพัฒนาหลักสูตร

(๒) การบริหารและการพัฒนาหลักสูตร

(๓) ปัญหาและแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร

(๖) สมรรถนะ

สามารถเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรและกำกับติดตามการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของท้องถิ่น

๒๙. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

- (๑) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
- (๒) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
- (๓) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

- (๒) สามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการ
- (๓) สามารถส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๓๐. การวิจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

- (๑) ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา
- (๒) สถิติและคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัยทางการศึกษา
- (๓) หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

สามารถนำกระบวนการทางการวิจัย การวัดและประเมินผลไปใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาได้

๓๑. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

- (๑) คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร
- (๒) จรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา
- (๓) การพัฒนาจริยธรรมผู้บริหารให้ปฏิบัติตนในกรอบคุณธรรม
- (๔) การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๖) สมรรถนะ

- (๑) เป็นผู้นำเชิงคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- (๒) ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา
- (๓) ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสม

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์

ประธานกรรมการคุรุสภา